

OBLICI UGROŽAVANJA ZDRAVLJA KOJI PROIZILAZE IZ DELOVANJA VERSKIH SEKTI

Tema ovoga predavanja jeste ugrožavanje čovekovog zdravlja proizišlo iz delovanja sekta/kultova. Metodološki je ovo predavanje sastavljeno tako da se prvo daje načelan opis osnovnih obeležja sekta/kultova, zatim da se navedu i opišu oblici ugrožavanja fizičkog i mentalnog zdravlja i njihove posledice, te da se u završnom delu daju zaključno razmatranje o načinima lečenja nastalih posledica i predlozi o prevenciji.

Poslednje dve decenije ovoga veka obeležene su dvema bolestima koje su se u svojim počecima širile kao epidemije, da bi sada postale prave pandemije. Te dve bolesti jesu sekta/kultovi i AIDS.

Sekta/kultovi razaraju fizičko, mentalno i duhovno zdravlje. One dovode do rasipanja nacionalnih energija i oduzimaju pojedinačnim nacijama snagu preko potrebnu za opstajanje, odbranu i razvoj. Sekta/kultovi deluju razorno po pojedinca, porodicu, društvo i državu. Raslabljuju organizam jedne nacije, čine ga neotpornim na štetne uticaje i dovode do njegovog propadanja, tako da on postaje žrtva uticaja koji bi ga, možda, bili mnogo teže oborili na pleća da nije bio izložen podrivačkom uticaju sekta/kultova.

U našoj zemlji postoji oko 150 organizacija koje se mogu nazvati sektama/kultovima, a sa njima je, na različite načine, povezano oko 500.000 ljudi. Na pitanje da li postoje sekta/kultovi koji su registrovani, odgovor je odričan. Nigde u svetu ne postoje organizacije registrovane kao sekta. Jedna grupa može formalno-pravno biti registrovana kao verska zajednica, grupa građana, humanitarna organizacija i slično. Oznaku sekta/kult ta organizacija dobija na osnovu svojega programa, unutrašnjih odnosa, javnih oblika i posledica svojega delovanja.

Osnovna obeležja po kojima se jedna organizacija ili grupa prepoznaju i obeležavaju kao sekta/kult jesu sledeća:

Središnje mesto u tim grupama zauzima učenje. Ono, po pravilu, sadrži princip spasenja i teži isključivosti. Sastavni deo tih učenja jesu suprotstavljenosti "unutra/grupa=dobro" prema "spolja/svet=zlo". Ovim uprošćenim crno-belim viđenjem sveta isključuje se složenost stvarnosti i čovek biva oslobođen različitih sukoba sa svetom. Učenje je jedan zatvoren sistem koji ne dopušta nikakvu sumnju. U razrađenom sistemu cenzure i samocenzure kritikovanje učenja i ponašanja vrednuje se kao izraz vezanosti za "spolja", to jest za zlo, Satanu i slično, odnosno kao nedostatak svesnosti/razvoja. Shodno tome, sumnjičavac se nalazi na najnižoj stepenici na putu ka spasenju. Kao pomoć pri isključivanju sumnje primenjuju se metode i sredstva za ismenu svesti.

Grupe se odlikuju strogom organizacionom strukturom koja je obeležena jakim principom vođe. Vođa (guru ili slično) jeste, po pravilu, osnivač ili sledbenik osnivača, neko koga je osnivač imenovao ili ko je uspeo da pobedi u borbi za prevlast vođenoj posle osnivačeve smrti. Postoje i grupe u kojima vođa ima samo reprezentativnu i ujedinjavajuću (identifikujuću) ulogu, a prava moć je u rukama drugih osoba koje se u javnosti pojavljuju vrlo retko ili se uopšte ne pojavljuju. Totalno potčinjavanje vođi predstavlja se kao sredstvo za postizanje spasenja, pri čemu se vođi u pojedinim grupama pripisuju božanska svojstva. U skladu sa ovim, odluke i kriterijumi po kojima se one donose jesu za običnog člana potpuno nepoznati. Sledeće obeležje slepog principa vođe jesu vertikalno usmereni odnosi koji stvaraju veliku zavisnosti mnogih osoba od jedne osobe. Ti odnosi ostaju jednosmerni, pošto vođa nije sposoban za odgovarajući povratni odgovor. Umesto kulturnog zajedništva, odnos učenika i učitelja sveden je u tim grupama na formu bez sadržaja. Horizontalni odnosi između članova u drugom su planu. Ukoliko se u grupama nude terapeutske tehnike, onda se obavezno mora ispitati stručnost tih terapeuta.

Svakodnealni život članova strogo je regulisan. To se odnosi na odevanje, ishranu, molitve, partnere i raspored vremena. Svakodnevala članova često je isplanirana do granica njihove psihičke i fizičke izdržljivosti. Pri tome pojedinac nema mogućnost da izgradi distancu prema svojoj situaciji i da o njoj razmisli. Isplaniranošću vremena i lišavanjem sna ciljano se snižavaju sposobnost koncentracije i kritičnost. Tako se, korak po korak, sprovodi dezindividualizacija, odnosno uniformisanje svesti, što se ispoljava u spoljnom izgledu, a pre svega u mišljenju, i što može dovesti do samouništenja. Ovakvo postupno menjanje dotadašnjeg identiteta i stvaranje novog naziva se "tehnikom kuvane žabe": Ako se živa žaba stavi u vodu zagrejanu na 100 stepeni – odmah će iskočiti. Ako li se žaba, međutim, stavi u hladnu vodu, i ako se voda tada postepeno zagreva do 100 stepeni, žaba će biti skuvana, a da to nije ni osetila!

Da bi se prikazalo jedinstvo grupe i da bi se naročito istakla različitost od spoljnog sveta, u mnogim grupama razvijaju se osoben jezik i pojmovni sistem. Pritom ne samo da se stvaraju nove kovanice, već se izvesnim pojmovima oduzima njihovo pravo značenje kojeg imaju u našoj normalnoj jezičkoj upotrebi i svakodnevali i daje im se novi značenjski sadržaj. Tako se kontrolni mehanizmi jezičke svesti stavljaju van snage. Grupi svojstveni jezik i pojmovni sistem često su prilično neobični, tako da to izvan grupe stvara teškoće u komunikaciji i dovodi tako do jedne vrste izolacije. Ima li se još u vidu da osoben jezički svet uslovljava i osobeni misaoni svet, onda se može pretpostaviti da će se u člana koji hoće da napusti grupu pojaviti nesigurnosti i dezorijentisanost.

Svest da se pripada eliti izabranih i spasenih samo se uslovno može smatrati olakšanjem, budući da snažan misionarski pritisak može za članove biti opterećenje, što je naročito irażeno u eshatološkim grupama (onima koje predviđaju skorou propast sveta), jer je navodni kraj sveta sve bliži.

Proces vrbovanja i uvlačenja u kult, koji počinje posle prvog obraćanja i pobuđivanja interesovanja, odvija se u tri faze:

1. Faza ostavljanja utiska, fasciniranja, razaranja lične sigurnosti i odvajanja. Kod osobe koja se vrbuje dovode se u pitanje i remete njen dotadašnji religijski stav i/ili pogled na svet. Pri

tome ulogu igraju sugestivni elementi i stvaranje, odnosno pojačavanje strahova.

2. Faza menjanja i izgradnje novog identiteta. Tako nastali vakuum ispunjava se novim načinima razmišljanja i ponašanja te novim emocijama. Često sugestivno izazvani doživljaji i isplanirane slučajnosti pomažu da se izmene sopstvena shvatanja. Psihološki uticaj grupe tu igra važnu ulogu. Ljudi se za kratko vreme i istovremeno izgrade novi identitet.

3. Faza stabilizacije i učvršćivanja novog identiteta. Promena i nova orijentacija moraju biti stabilizovane i učvršćene. Cilj je da nova ubeđenja i nove vrednosti budu tako usvojeni da ih član i izvan grupe nepokolebivo zastupa i brani te vrbuje za njih nove članove.

Pri sticanju i učvršćivanju novog identiteta zajednica grupe igra suštinsku ulogu. Ova zajednica deluje na interesenta ponekad pozitivno, utoliko što u njoj naizgled postoji istinit odnos zajedništva. U stvari se ta "zajednica" svodi na jaku socijalnu kontrolu. Pri tome se koriste sledeće metode kontrole:

- Kontrola ponašanja: Način života često je strogo normiran. To znači delimično ili potpuno propisanu ishranu, odevanje ili odgovarajuća uputstva za obrede i meditacije. Individualni životni prostor tako se sve više sužava. Dok se razmišljanje i ponašanje u skladu sa sistemom nagrađuju, "otpadničko" ponašanje može doneti kaznu. Ko aktivno učestvuje u svom kažnjavanju najčešće i sam veruje da je zaslužio te kazne.

- Kontrola mišljenja: Novi članovi često nekritički i nepromišljeno prihvataju novo učenje i novu terminologiju. Poslušnost narednjima odozgo očigledno je važna lekcija koju je potrebno naučiti: "Ti si niko i ništa, učitelj je sve!"; "Totalna sloboda zahteva totalnu poslušnost". Vođe, doduše, ne mogu pripisati lična razmišljanja, ali emocije i razum u normalnim slučajevima slede ponašanje.

- Kontrola osećanja: Stvaranjem osećanja krivice i straha pokušava se da se član veže za grupu. Za to su naročito prijemčivi osetljivi, idealistički nastrojeni ljudi. Pošto se kritički stavovi često tumače kao nedovoljna ubeđenost u učenje, "krivac" mora da se oduži kroz, na primer, više rada, meditacije, učenja i slično. Ovo se u nekim grupama pojačava izveštajima o ponašanju u kojima pojedinac mora dati svakodnevan izveštaj o svojim svakodnevnim pogreškama. Pri tome nastaje neizreciv pritisak da se ostvaruju visoka postignuća u skladu sa

učenjem te organizacije. Posledice mogu biti stalna iscrpljenost ili osećanja krivice i niže vrednosti.

- Kontrola informacija i okruženja: Tamo gde su mogućnosti informisanja kontrolisane, tu je mogućnost kritičkog i samostalnog delanja bitno smanjena. Što je pristup masmedijima i obrazovanju manji, to je veće vezivanje za učenje i praksu odgovarajuće grupe. Jedan od oblika kontrole informacija jeste u praksa da se učenje zainteresovanima predaje malo po malo.

Pomenute tri faze, skupa sa metodama kontrole ponašanja i mišljenja, mogu se kratko označiti kao “ unfreezing” (“odmrzavanje”), “changing” (“menjanje”) i “refreezing” (“ponovno zamrzavanje”), a ceo proces izmene naziva se psihomutacijom

Posle opisa osnovnih obeležja sekta/kultova može se dati definicija pojma sekta/kult koja bi trebalo da olakša prepoznavanje da li je u slučaju neke grupe ili organizacije reč o sekta/kultu ili nije.

SEKTA/KULT jeste grupa koja

a) prema nekoj osobi, nekoj ideji ili nekom predmetu ispoljava veliko poštovanje ili im pridaje preteran značaj;

b) koristi program izmene mišljenja da bi članove ubeđivala da prihvate ideje te grupe, da bi članovima upravljala i da bi ih socijalizovala, to jest integrisala u osobeni obrazac odnosa, verovanja, vrednosti i postupaka unutar grupe;

c) u članovima sistematski stvara stanja psihološke zavisnosti;

d) iskorišćava članove da bi ostvarila ciljeve vođa;

e) članovima, njihovim porodicama i njihovom socijalnom okruženju nanosi psihička oštećenja;

Sekte/kultovi možemo podeliti prema sadržaju njihovih učenja na:

- verske

- psiho(terapeutske)

- politička

- komercijalne

Pored ovih navedenih obeležja potrebno je reći i to da su sve sekte/kultovi prema unutrašnjem ustrojstvu i unutrašnjim odnosima totalitarne grupe, a prema posledicama svojega delovanja destruktivne grupe

. Otuda je potpuno pogrešno i vrlo neozbiljno pominjati totalitarne i destruktivne sekte/kultove, pošto se u tom slučaju može zaključiti kako postoje sekte/kultovi koje/koji nisu totalitarne i destruktivne organizacije, a što nije tačno. Atributi "totalitarno" i "destruktivno" spadaju u obim i sadržinu pojma sekta/kult, samo što se, od grupe do grupe, ispoljavaju u različitoj meri.

Programi i pojavni oblici delovanja sekti najveće posledice ostavljaju na pojedinca, to jest na njegovo zdravlje. Iako je čovekovo zdravlje celina fizičkog i mentalnog zdravlja, ovde će ta dva dela biti posmatrana razdvojeno, uz navođenje posledica koje mogu nastati.

OBLICI UGROŽAVANJA FIZIČKOG ZDRAVLJA I POSLEDICE

Prelazak na izmenjen način ishrane – vegetarijanstvo ili gladovanje – bez savetovanja sa dijetologom ili nutricionistom može dovesti do slabljenja organizma ili pogoršavanja već postojećeg oboljenja.

Zbog krajnje napornog načina života, dugotrajne fizičke i mentalne preopterećenosti ili programa pročišćavanja gladovanjem i visokim dozama vitaminskih preparata javljaju se stanja iscrpljenosti ili razna oboljenja i drugi poremećaji, ne primer hipervitaminoza.

Neodgovarajuća terapija telesnih oboljenja, koja u pojedinim slučajevima može dovesti do smrtnog ishoda, a zbog toga što se ne želi ili ne sme potražiti pomoć lekara ili se lečenje sprovodi po programu sekte/kulta, odnosno kod lekara koje odredi sekta/kult. Tako pokret za transcendentalnu meditaciju (u daljem tekstu: TM) ima i svoj ogranak za medicinu, pod nazivom "Maharišijeva ajur veda" (u daljem tekstu: MAV). Na plakatima kojima je bio oglašen "interdisciplinarni sastanak" kojeg su 01.03.96. bili održali Sekcija za akupunkturu SLD i Savez za TM Srbije pisalo je da "Svetska Zdravstvena Organizacija (WHO) priznaje Ajurvedu kao efikasnu tradicionalnu nauku o zdravlju", što je potpuno tačno. Zvrčka je u tome što SZO (WHO

) ne priznaje

Maharišijevu

ajurvedu, već samo klasičnu indijsku ajurvedu. Razlika između ovih dvaju pojmova je samo ta što klasična ajurveda postoji već 3.500 godina i što se danas izučava u trajanju od 9 semestara na oko 50 fakulteta u Indiji, dok je Maharišijevoj ajurvedi tek oko 15 godina i moguće ju je, navodno, izučiti na jednonedeljnom kursu. U Srbiji je MAV prisutna preko firme "Mahariši Ajurveda produkti d.o.o.", koja, prema katalogu proizvoda iz 1996, nudi 168 proizvoda, razvrstanih u 10 grupa. Cene svih proizvoda date su u nemačkim markama. Nigde nisu navedeni poreklo i sastav tih proizvoda. Takođe nije poznato da li su bili ispitani u nekoj od odgovarajućih referentnih ustanova, kao ni to da li imaju odobrenje odgovarajuće državne komisije za lekove. Konačno, o MAV govori i sledeće: Britanski "

Guardian

" od 15.07.91. i "

Times

" od 16.07.91. doneli su vest o postupku za isključenje dvojice britanskih lekara iz opšte lekarske komore. NJima je na teret stavljeno 13 slučajeva u kojima su na pacijentima, od kojih su neki umrli, primenjivali MAV. Posle ispitivanja pokazalo se da skupi lek (jedna mesečna doza koštala je 500 am. dolara) nema nikakvo virostatičko dejstvo (što je bitno, budući da su lečeni pacijenti bili zaraženi virusom

AIDS

-a) i da se sastoji od biljnih ekstrakata. Neke tablete sadržavale su izmet. Sastavni deo terapije bilo je i uobičajeno uvođenje u TM, sa služenjem puđe (uvodne ceremonije).

Veoma opasan jeste i slučaj šarlatanskih ponuda samoizlečenja. Na jednom kursu "Silva metoda kontrole uma" predstavljen je metod po kojem pacijente koji imaju kamen u bubregu uče da zamisle ispred sebe kamen i u mislima snažno po njemu udaraju čekićem, pa će se na taj način izlečiti. Za samo jednu ovakvu "terapiju" uzimano je i po 200 nemačkih maraka.

Nepristajanje pacijenata na medicinsku intervenciju zbog verskih pobuda naročito je izraženo u Jehovinih svedoka, kojih u nas ima oko 7.000. Lekari su dužni da po svaku cenu spasu ugrožen ljudski život, ali ih, s druge strane, u tome sprečava zakon, odnosno pravo pacijenta da lekarsku intervenciju prihvati ili odbije. Ljudski život jeste najveće lično dobro, ali je i najveće državno dobro, pa zbog toga država ne bi smela da u ovakvim slučajevima stoji po strani. Pojave odbijanja lekarske intervencije zbog verskih pobuda najizraženije su u Jehovinih svedoka, koji odbijaju transfuziju. Odbijanje transfuzije može se javiti u četiri pojavna oblika, gledano iz ugla pacijenta koji odbija takvu intervenciju:

1. Kada pacijent koji je punoletno lice u svesnom stanju odbije transfuziju;
2. Kada je reč o punoletnom pacijentu u nesvesnom stanju;
3. Kada je reč o trudnicama;
4. Kada je reč o deci.

Ako punoletan pacijent u svesnom stanju odbije transfuziju lekaru ostaje samo da ukaže na moguće posledice odbijanja i da poštuje pacijentovu volju. U slučaju punoletnog pacijenta u besvesnom stanju kod kojeg je potrebno hitno intervenisati postupa se na različite načine, u zavisnosti od toga o kojoj zemlji je reč. U nekim zemljama život takvih pacijenata spasava se odmah i bez pogovora, a negde se odlučuje na osnovu procene da li pacijentov život može biti spasen bez transfuzije. U slučaju da je pacijent trudnica, i to u svesnom stanju, ona donosi odluku o dva života: svom i onom nerođenog deteta. Kada je pacijent dete, a ono ne donosi samostalno odluku o prihvatanju ili odbijanju lekarske intervencije, onda u detetovo ime odlučuju roditelji. Po Zakonu o braku i porodičnim odnosima roditelji su dužni da se staraju o

životu i zdravlju svoje dece, ali njihova odluka ne sme biti protivna interesima dece. Lekar je, kada su u pitanju hitni slučajevi, dužan da se ogluši o nerazumnu odluku roditelja ukoliko oni iz verskih pobuda ne dozvoljavaju da se detetu ukaže pomoć. Tu ne bi trebalo da bude nikakvih teškoća i nedoumica, pogotovo zbog toga što roditelji ne da imaju pravo, već su dužni da se brinu o deci, a ta obaveza podrazumeva i veću odgovornost.

U vezi sa odlučivanjem roditelja u ime dece i sa nepristajanjem na medicinsku intervenciju zbog verskih pobuda jeste i pitanje odbijanja vakcinacije. Već su poznati slučajevi (roditelja, prim. prep.) koji ne dozvoljavaju da njihova deca prime vakcine. To roditelji zahtevaju zbog toga što su pripadnici pseudohinduističkih sekti i pristalice strogog vegetarijanstva. Prema učenju pseudohinduističkih sekti i strogog vegetarijanstva iliti veganstva, koje se upražnjava u tim sektama, zabranjeno je unošenje u organizam bilo kojih materija životinjskog porekla. Budući da su osnove za vakcine serumi dobijeni od krvi životinja, onda vakcinacija, po mišljenju pomenutih roditelja, znači u stvari unošenje materija životinjskog porekla u dečiji organizam. To je protivno učenju sekti/kultova kojima pripadaju, te zbog toga čak i pisanom izjavom zabranjuju da njihova deca budu vakcinisana. Za sada nije poznato da je neko od Jehovinih svedoka, koji odbijaju unošenje tuđe krvi, odbio i vakcinaciju, ali nije nemoguće da bude i takvih slučajeva. Za zdravstvene radnike u slučajevima odbijanja vakcinacije ne bi smelo biti nikakvih nedoumica. Oni samo treba da se pozovu na "Odluku o načinu sprovođenja imunizacije i zaštite lekovima protiv određenih zaraznih bolesti", objavljenu u Službenom listu SRJ, broj 27 od 20. juna 1997, i da tu odluku doslovno primene.

Neki kultovi imaju svoje programe za lečenje bolesti zavisnosti. Ti programi nisu zasnovani na osnovama važećih medicinskih doktrina o lečenju bolesti zavisnosti, te posledice mogu biti pogoršanje stanja pacijenta i zamena jednog oblika zavisnosti drugim oblikom. Najpoznatiji primer takvog programa jeste program za lečenje narkomana "Narkonon", kojeg primenjuje Sajentološka organizacija.

Meditativne tehnike utiču na rad hipofize i tako remete stvaranje endorfina te se stvara fizička zavisnost od meditacije. U normalnim stanjima endorfini se stvaraju u situacijama na čije nastajanje čovek ne može uticati. U slučaju meditacija čovek po tačno propisanom programu, to jest sa određenom učestalošću i određenim trajanjem, ulazi u meditaciju, koja utiče na stvaranje endorfina, što znači da meditant sam utiče na lučenje tog peptida. Takvo ponašanje dovodi tokom vremena do nastanka ne samo psihičke, već i fizičke zavisnosti.

U satanističkim verskim sektama praktikuju se obredi u kojima članovi unose ljudsku ili životinjsku krv, ekskreme ljudi ili životinja i sirovo životinjsko meso. Ovi obredi nose sa sobom veliku opasnost od zaražavanja i oboljevanja od različitih bolesti, naročito zoonoza.

Obrasce ponašanja u pojedinim kultovima, naročito satanističkim, podrazumevaju korišćenje droga i alkohola, kao i promiskuitetno ponašanje, sve do obrednih orgija. Takvo ponašanje povećava mogućnost oboljevanja od narkomanije, alkoholizma i polnih bolesti, kao i od zaražavanja virusom AIDS-a (HIV-om).

Zbog primene psihomanipulativnih tehnika i mentalnih poremećaja nastalih zbog pripadnosti sekta/kultu kao posledice mogu se javiti nanošenje povreda sebi (samoosakaćivanje) i drugim osobama, izvršenje ubistva ili samoubistva.

OBLICI UGROŽAVANJA MENTALNOG ZDRAVLJA I POSLEDICE

Bivši članovi sekta/kultova opisuju velike smetnje u misaonom i emocionalnom životu koje su trajale mesecima i godinama pošto su bili napustili kult.

Istraživanja otkrivaju smetnje u vezi sa moći opažanja, pamćenjem i sposobnošću za druge procese obrade informacija. 40% imalo je noćne more. Preko 30% govorilo je da nije u stanju da prekine mentalne aktivnosti poput pevanja, meditiranja ili golosolalije. Jedan deo govorio je o gubitku pamćenja, a neki i o halucinacijama koje su se javljale čak osam godina posle izlaska iz sekta/kulta.

Porodice su često zbog pripadanja nekog svog člana sekta/kultu toliko poremećene da je neophodno podvrgnuti ih psihološkom i psihijatrijskom tretmanu.

Jasni i ubedljivi koncepti sekta/kultova dovode do snižavanja racionalne moći

rasuđivanja i kritičkog razmišljanja kao i do razgrađivanja kognitivne sposobnosti razlikovanja i time od ugrožavanja pojedinca prelaze u društvenu opasnost. Opasnosti po zdrav lični razvoj sve do teških psihičkih oštećenja pridonose različite, sistematski primenjivane tehnike sekta/kultova, koje se, zahvaljujući autoritarnoj, magijsko- kauzalnoj slici sveta mogu primenjivati bez prethodnog promišljanja.

Tvrdnje da u sektama/kultovima nastaju oštećenja može, na prvi pogled izgledati paradoksalno, budući da mnoge takve grupe tvrde da imaju čak terapeutsko dejstvo. To je, na primer, prisutno kod TM ili Sajentološke organizacije i njenog programa "Narkonon" za izlečenje narkomana. Same grupe, kada se pomenu očigledne psihičke smetnje, samoubistva ili slično, tvrde da je u tim slučajevima reč o netipičnim osobama koje već pre pristupanja grupi nisu bile normalne, odnosno zdrave, i koje su se pokazale kao neizlečive ili rezistentne na lekovite moći grupe.

Teškoće da se opišu oštećenja izazvana delovanjem grupa leže u tome što je samo jedan deo oštećenih obuhvaćen psihijatrijskim tretmanom ili na neki drugi način, na primer – obradom u savetovaštima. Mogućno je i da ponašanje sa izrazito patološkim crtama bude od strane grupe ne samo tolerisano i prihvaćeno, već može čak obezbediti i viši status u grupi.

Izvesno je da postoji jedna grupa već bolesnih osoba kod kojih sekta/kultovi deluju patoplastično. Kod jedne mnogo veće grupe psihotična iskliznuća javljaju se tek po ulasku u sektu/kult. Otuda se može zaključiti da pripadanje jednoj sekta/kultu ima karakter patogene situacije, takođe i kada je reč o preshizofrenima. Polazne situacije preshizofrenih jesu, između ostalog: bazalna slabost konstitucije Ja, nesigurnost identiteta u pogledu polne uloge, introvertnost, slabosti u kontaktima, dinamička insuficijencija i perzistirajući simbiotski primarni odnosi. Sekta/kult naizgled nudi pomoć u racionalizaciji i sistematizaciji koja izgleda pogodno da upravo izađe u susret shizofrenima ili preshizofrenima i da im ponudi oslonac. Zbog toga nije čudno da se u sektama/kultovima isprva može ustanoviti poboljšanje, ali kasnije ipak svi ti slučajevi postaju psihotični. Zato se pripadanje sekta/kultu smatra inicijalnom situacijom za psihoze, pošto se prve manifestacije, kao recidivi, ne smatraju slučajnim, već situaciono uslovljenim. Upravo su već opisane polazne situacije te koje izazivaju ranjivost na sistematsku primenu sugestivnih tehnika u sektama/kultovima, a to su, na primer: lišavanje sna; dugotrajna predavanja; ućaurivanje, odnosno izolovanje od okoline; meditacija; post, odnosno izgladnjivanje. Pokušaji individuacije ne samo kod labilnih preshizofrenih, već i kod ostalih adolescenata u kojih izgradnja identiteta nije okončana, bivaju ugroženi i ometeni kada zbog primenjivanih psihoteknika pada granica između Ja i okoline i kada se doživljava "opšte stanje".

Ne postoji samo kod labilnih osoba opasnost od takvih duševnih iskliznuća koja vode do

razvoja ludila koje se više ne može kompenzovati, već, na primer, uopšte kod svih osoba koje su se pre svoje 25. godine intenzivno bavile meditacijom mogu nastati teški lomovi u razvoju ličnosti. Čak i kod nešto starijih i zrelih mogu nastati smetnje u vegetativnoj regulaciji.

Koliko delovanje sekta/kultova može biti opasno po mentalno već obolele ljude pokazuje i slučaj jednog spisa za internu upotrebu u satanističkoj organizaciji “ Ordo Templi Orientis – O

.
T

.
O

.”Tekst tog dokumenta prenet je ovde u punom obimu:

-----<početak>-----

NIJE ZA JAVNU UPOTREBU !!!

OVAJ MATERIJAL NAMIJENJEN JE ODREĐENIM POJEDINCIMA ZA PRIVATNO PROUČAVANJE. OVAJ TEKST NE SMIJE SE REPRODUKOVATI ILI OBJAVITI U BILO KOM OBLIKU, U CJELINI ILI DJELIMIČNO.

OVAJ MATERIJAL NIJE ZA OSOBE KOJE SU LIJEČENE OD DUŠEVNIH OBOLJENJA !!!

POSEBNO NAGLAŠAVAM STROGU ZABRANU OSOBAMA LIJEČENIM OD PSIHOZA I EPILEPSIJE.

Zašto se osobama liječenim od psihotičnih epizoda (npr. kod shizofrenije) ne preporučuje rad ovakvog oblika?

ZATO što je cilj psihijatrijskog liječenja da kod ovih pacijenata ojača barijeru

SVJESNO-NESVJESNO i u skladu s tim svede na najmanju moguću mjeru psihotične epizode (posebno zvučne i vizuelne halucinacije) koje su (pored raznih drugih manija) izuzetno česte kod ovih pacijenata. CILJ hermetičkog treninga je upravo suprotno: KONTROLIRANO SLABLJENJE BARIJERE SVJESNO- NESVJESNO što za posledicu ima veoma značajne spiritualne uvide SAMO kod PSIHOLOŠKI INTEGRIRANE (ZDRAVE) JEDINKE. TREBA DA BUDE JASNO da osobe liječene od psihoza NE MOGU NI U KOM SLUČAJU kontrolirano slabiti barijeru SVJESNO- NESVJESNO kad je ona kod njih već maksimalno oslabljena i to potpuno nokontrolirano.

ZAKLJUČNA RAZMATRANJA

Imajući u vidu sve do sada iznete činjenice može se zaključiti da je posledica pripadanja sektama/kultovima svojevrsan poseban sindrom koji zahteva kauzalno i simptomatsko lečenje. Da bi dijagnostifikovanje i lečenje bili uspešni potrebno je da se medicinsko i paramedicinsko osoblje, a i ostali upoznaju sa osnovama učenja i delovanja sekta/kultova. Neophodna literatura o tim pitanjima postoji najviše na nemačkom i engleskom jeziku, te bi bilo neophodno da se od strane odgovarajućeg ministarstva izdaju prevodi potrebnih knjiga. Pri svim zdravstvenim ustanovama, a naročito onim koje se bave mentalnim zdravljem, potrebno je, shodno praksi u svetu, otvoriti odeljenja ili savetovališta za problem sekta/kultova. Za početak bi tamo mogli raditi upravo polaznici ovakvih obrazovnih seminara.

Pitanje lečenja obolelih od sindroma sekte/kulta podrazumeva i odgovarajuće metode i ustanove. Metodski gledano, svaki pacijent zahteva zaseban pristup, a vremenom bi se na osnovu prakse mogla izgraditi doktrina koja bi se primenjivala uz dopunu odgovarajućim iskustvima iz drugih zemalja. U svakom slučaju, ne bi se moglo primenjivati nikakvo "deprogramiranje". Ta metoda je 1984. od strane Saveznog suda SAD ocenjena kao "gruba greška", a evropski stručnjaci opisuju deprogramiranje kao zamenu Ja-identiteta u interakciji sa drugima istovetnu sa promenom identiteta – psihomutacijom – koja se događa u sektama/kultova prilikom pristupanja grupi.

Takođe, ako znamo kuda ćemo uputiti na lečenje narkomana, alkoholičara, srčanog bolesnika ili čoveka sa slomljenom nogom, onda moramo imati i ustanovu za lečenje žrtava sekti/kultova. Glavnu ulogu u tim ustanovama imali bi psihijatar, klinički psiholog i lekar-internista, ali bi morala biti i obezbeđena i saradnja sveštenika one Crkve kojoj je oboleli pripadao pre ulaska u sektu/kult.

Što se tiče prevencije u oblasti sektinajbolji način zaštite svakako je odgovarajuće informisanje celokupnog stanovništva i donošenje zakona, što bi oboje trebalo da bude posao nadležnih državnih organa, kao što je praksa u svetu. Do donošenja državnog programa zaštite od sekti/kultova odlična sredstva prevencije jesu i različiti obrazovni seminari koji bi morali ispunjavati dva zahteva:

1. Da od predavača zahtevaju da svoja predavanja zasnivaju isključivo na proverenim i dokazanim podacima, to jest na činjenicama, bez ikakvog senzacionalizma i bilo kakvih proizvoljnosti;

2. Sva podnesena predavanja, koja bi se morala dostavljati napismeno, objaviti po završetku seminara u vidu zbornika radova koji bi se mogao koristiti kao priručnik.

Podaci iz ovog predavanja mogu se koristiti i navoditi isključivo u neizmenjenom obliku i uz obavezno navođenje izvora pod sledećim podacima:

Senić, Aleksandar: OBLICI UGROŽAVANJA ZDRAVLJA KOJI PROIZILAZE IZ DELOVANJA VERSKIH SEKTI. Predavanje održano 12.01.1999. na seminaru Centra za edukaciju Instituta za mentalno zdravlje u Beogradu.

Gotovi maturski, seminarski i diplomski radovi iz oblasti:ekonomije, bankarstvo, informacijski sistemi, racunarske mreze ,hardver, inteligencija, turizam,menadzment, fizika, informatika , biologija i ekologija, istorija, Najveca kolekcija maturskih, seminarskih i diplomskih radova na internetu. Veliki izbor radova iz raznih oblasti:e-society, informacijski sistemi, racunarska simulacija, hardver, inteligencija, turizam, biologija, fizika, geografija, hemija, Carine, Carinsko poslovanje informatika Maturski seminarski maturalski diplomski radovi maturalska radnja magistarski radovi bankarstvo menadzment – **WWW.MATURSKIRADOVI.NET** – **10 Godina TRADICIJE I ISKUSTVA – 7500 GOTOVIH RADOVA**